

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики
Навчальний рік 2020-2021

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«КЛІНІЧНА ПАТОГІСТОЛОГІЯ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент Нормативний

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація «Лабораторна діагностика»

Освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика»

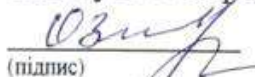
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
клінічної лабораторної діагностики

Протокол від
“ 28 ” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

О.І. Залюбовська
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки

(назва)

Протокол від
“ 30 ” серпня 2020 року № 1

Голова

В.Д. Марковський
(ініціали, прізвище)

КЛІНІЧНА ПАТОГІСТОЛОГІЯ

Розробники силабусу:

Залюбовська О.І. – завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор

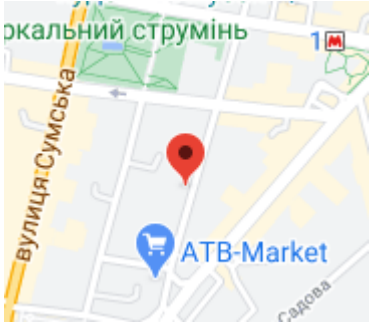
Тюпка Т.І. – професор кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор

Гойденко Н.І. – асистент кафедри клінічної лабораторної діагностики.

Авідзба Ю.Н. – доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.ф.н., доцент.

Литвиненко М.І. – доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.мед.н., доцент.

Леонтєва Л.В. – асистент кафедри клінічної лабораторної діагностики

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Гойденко Наталія Іванівна
Інформація про викладача	Професійні інтереси: сучасні патогістологічні та цитологічні дослідження. Розвиток патологічної служби України. Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/view.php?id=11339&course=798
Контактний тел.	+380679696376
E-mail:	natka.goidenko@gmail.com
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн консультації</u>	вівторок з 13.00 до 15.00 четвер з 15.00 до 17.00 ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМН України» (м. Харків, Чернишевська 7/9) за попередньою домовленістю, Moodle, Zoom, Googl Meet
Локація	 вул. Чернишевська 7/9

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1. Опис дисципліни

Курс - I

Конкретний семестр/навчальний рік – осінній 2020-2021

Обсяг дисципліни: загальна кількість кредитів – 5, лекції – 20 годин, практичні заняття – 43 годин, СРС – 87 годин.

Загальна характеристика дисципліни. «Клінічна патогістологія» включає до себе засвоєння студентами морфологічних змін, що відбуваються в органах та тканинах при важливіших захворюваннях внутрішніх органів та оцінку результатів гістологічних досліджень їх інтерпретацію та висновок»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: підкреслення значимості морфологічних методів дослідження у сучасній медицині; знання з патогістології найбільш розповсюджених запальних, автоімунних та дисгормональних хвороб внутрішніх органів; патогістологічна діагностика доброякісних та злоякісних процесів внутрішніх органів, червоного кісткового мозку та лімфатичних вузлів.

Пререквізити. «Клінічна лабораторна діагностика» та «Клінічна хімія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Постреквізити. «Біохімія патологічних процесів», «Доказова медицина. Алгоритми та стандарти лабораторних досліджень»

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни

Оволодіти мікроскопією гістологічних препаратів з відповідним висновком.

Вміти проводити диференціальну діагностику різних патологічних станів і процесів за даними патогістологічного дослідження.

Освоїти патоморфологічну класифікацію пухлин за системою TNM.

За морфологічними ознаками гістологічних препаратів, діагностувати доброякісні та злоякісні пухлини внутрішніх органів з відповідним висновком.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни:

Використовуючи відповідне до методик обладнання, навчитися проводити відбір біопсійного матеріалу з органів, тканин та мікроскопічне дослідження з диференціацією їх змін при різних патологічних процесах.

Засвоїти основні принципи і технологію пошуку наукової інформації у фахових журналах, її оцінка узагальнення і прийняття рішень щодо можливості використання її на практиці.

Оволодіти навиками використання світового досвіду щодо діагностики захворювань і адаптації цих даних на теренах України.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

– *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу.

– *загальні:*

Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– спеціальні (фахові, предметні):

Здатність інтерпретувати результати лабораторних досліджень в комплексі всіх показників з діагностичною, лікувальною та прогностичною метою.

Здатність проводити диференціальну діагностику різних патологічних станів і процесів за даними патогістологічного дослідження.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу.				
Загальні компетентності				
1. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	Знати: сучасні інформаційні технології; технології обробки текстової та графічної інформації; медичні інформаційні системи	Вміти: використовувати програмні засоби при роботі в комп'ютерних мережах; створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; працювати в закритих та відкритих інформаційних системах; використовувати отриману інформацію та результати її аналітичної обробки для набуття фахових знань та навичок з певних складових професійної діяльності; застосовувати новітні інформаційні технології в професійній діяльності; працювати з операційними системами і сервісними програмами; працювати з папками (каталогами) і файлами у Windows; набирати, зберігати, редагувати текстову	Накопичення обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності за допомогою комп'ютерних технологій	Систематизувати інформацію з метою підвищення ефективності праці на основі системного та методологічного підходу до предмету діяльності; підвищувати інформаційну грамотність, поглиблювати знання з практичного застосування інформаційно комп'ютерних технологій в професійній діяльності

		інформацію Microsoft Word		
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знати: способи одержання наукової та професійної інформації; джерела одержання потрібної інформації	Вміти: упорядковувати, оцінювати, аргументувати, класифікувати одержану інформацію; узагальнювати одержану інформацію, готувати рекомендації щодо наступного її використання	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалення інформаційно-ї грамотності та оптимальне застосування її в професійній діяльності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Здатність інтерпретувати результати лабораторних досліджень в комплексі всіх показників з діагностичною, лікувальною та прогностичною метою	Знати: референсні показники та відхилення від них в патогістологічних, цитологічних, біохімічних, імунологічних, бактеріологічних, медико-генетичних та інших дослідженнях при найрізноманітнішій патології, включаючи спадкову, та вроджені вади розвитку	Вміти: інтерпретувати результати лабораторних досліджень для підтвердження діагнозу, оцінки ефективності лікування, динаміки та прогнозу конкретної патології	Консультувати клініцистів щодо морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнта за результатами лабораторних досліджень	Відповідальність за дотримання регламенту на всіх етапах лабораторного дослідження, дотримання правил професійної етики та деонтології, конфіденційності
Здатність проводити диференціальну діагностику різних патологічних станів і процесів за даними патогістологічного дослідження	Знати: патогістологічні прояви та диференціальну діагностику запальних, аутоімунних, дисгормональних хвороб, передракових станів, доброякісних і злоякісних пухлин	Вміти: проводити патогістологічні дослідження; диференціювати зміни тканин за їх морфологічними ознаками	Обґрунтовувати для пацієнта та його оточення необхідність патогістологічного дослідження; забезпечувати експрес-інформацію про результати досліджень в екстрених випадках	Дотримання конфіденційності, етичних принципів та деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати

ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації процесу управління на кожному етапі професійної діяльності.

ПРН 8. Надавати консультативну допомоги пов'язану з професійною діяльністю. Виконувати вимоги посадових інструкцій, самоудосконалюватись.

ПРН 13. Виконувати та використовувати методики лабораторних досліджень для діагностики захворювань, визначення характеристики тяжкості, періоду та терміну хвороби, прогнозу, контролю за лікуванням та його результатами

ПРН 16. Виконувати точно та якісно лабораторні дослідження, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість клінічних лабораторних досліджень, достовірність і єдність результатів та навчати інших

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікативність,
- робота в команді,
- конфлікт-менеджмент
- тайм-менеджмент,
- лідерські навички.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність: 224 «Технології медичної підготовки та лікування» ОКР «Магістр» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		2-й
Години для денної форми навчання: аудиторних – 63 самостійної роботи студента - 87	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий магістерський ОПП «Лабораторна діагностика»	Вид контролю: поточний та підсумковий
		Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		43 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		87 год.
Індивідуальні завдання		
Вид контролю – диф. залік		

2.1 Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	л	ін	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ дисципліни 1.						
Патогістологія запальних, аутоімунних і дісгормональних хвороб внутрішніх органів.						

Тема 1. Принципи організації роботи патологоанатомічної лабораторії.	7	1	2		4
Тема 2. Патогістологічна діагностика хвороб шлунково-кишкового тракту.	7	1	2		4
Тема 3. Патогістологічна діагностика хронічного гастриту.	7	1	2		4
Тема 4. Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.	7	1	2		4
Тема 5. Патогістологічна діагностика хвороб кишки.	7	1	2		4
Тема 6. Патогістологічна діагностика захворювань репродуктивної системи.	7	1	2		4
Тема 7. Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.	7	1	2		4
Тема 8. Патогістологічна діагностика захворювань молочної і передміхурової залоз.	7	1	2		4
Тема 9. Патогістологічна діагностика захворювань нирок.	7	1	2		4
Тема 10. Патогістологічна діагностика захворювань печінки.	7	1	2		4
Разом за розділом 1	70	10	20		40
Розділ дисципліни 2.					
Патогістологія доброякісних та злоякісних пухлини внутрішніх органів.					
Тема 1. Гістологічна діагностика пухлин м'яких тканин.	7	1	2		4
Тема 2. Гістологічна діагностика пухлин кісткової, хрящової тканин.	7	1	2		4
Тема 3. Гістологічна діагностика пухлин шкіри.	8	1	3		4

2.1.1 Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	Види лекцій
1	Відбір матеріалу на гістологічне дослідження. Методи гістологічного дослідження. Хронічний гастрит: класифікація, патогістологічна діагностика.	1	Інформаційна (освітня), презентація
2	Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.	1	Лекція-бесіда, мультимедійна презентація
3	Патогістологічна діагностика хвороб кишки.	1	Проблемна, мультимедійна
4	Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.	1	Лекція-бесіда, мультимедійна презентація
5	Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань молочної і передміхурової залоз.	1	Проблемна, мультимеді
6	Патогістологічна діагностика захворювань щитовидної залози.	1	Лекція-бесіда, мультимедійна презентація
7	Патогістологічна діагностика захворювань нирок.	1	Лекція-бесіда, мультимедійна презентація
8	Патогістологічна діагностика захворювань печінки.	1	Лекція-бесіда, мультимедійна презентація
9	Гістологічна діагностика пухлин м'яких тканин, кісткової, хрящової тканин.	2	Проблемна, мультимеді

10	Гістологічна діагностика пухлин шкіри. Пухлини з меланінутворюючої тканини.	2	Презентація, відеоролики
11	Гістологічна діагностика пухлин легенів.	2	
12	Гістологічна діагностика пухлин травного каналу.	1	
13	Гістологічна діагностика пухлин сечової, статеві систем.	1	
14	Гістологічна діагностика пухлин молочної і щитовидної залоз.	1	
15	Пухлини системи крові. Лейкози.	1	
16	Регіонарні пухлинні захворювання лімфатичної тканини.	1	
17	Гістологічна діагностика пухлин центральної нервової системи	1	
	РАЗОМ:	20	

2.1.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Принципи організації роботи патологоанатомічної лабораторії.	2	Робота в лабораторіях	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
2	Патогістологічна діагностика хвороб шлунково-кишкового тракту.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, ілюстрація	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
3	Патогістологічна діагностика хронічного гастриту.	2	Робота в лабораторіях, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне)
4	Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстра-	опитування (індивідуальне і фронтальне)

			ція, демонстрація, моделювання процесів і ситуацій	
5	Патогістологічна діагностика хвороб кишки.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
6	Патогістологічна діагностика захворювань репродуктивної системи.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
7	Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
8	Патогістологічна діагностика захворювань молочної і передміхурової залоз.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснен-	усне опитування (індивідуальне)

			ня, ілюстрація	фронтальне); індивідуальні завдання
9	Патогістологічна діагностика захворювань нирок.	2	Робота в лабораторіях, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне)
10	Патогістологічна діагностика захворювань печінки.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
11	Гістологічна діагностика пухлин м'яких тканин.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
12	Гістологічна діагностика пухлин кісткової, хрящової тканин.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання

13	Гістологічна діагностика пухлин шкіри.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
14	Гістологічна діагностика пухлин щелепно-лицевої ділянки, ший, пухлин легенів.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
15	Гістологічна діагностика пухлин травного каналу.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, ілюстрація	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
16	Гістологічна діагностика пухлин сечової, статеві систем.	2	Робота в лабораторіях, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне)
17	Пухлини молочної і щитовидної залоз.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, моделювання	опитування (індивідуальне і фронтальне)

			ння процесів і ситуацій	
18	Пухлини системи крові.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
19	Регіонарні пухлинні захворювання лімфатичної тканини.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дис.-кусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
20	Гістологічна діагностика пухлин центральної нерв. системи.	2	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
	Разом	43		

2.1.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Коліти, які обумовлені прийомом алкоголю і лікарських препаратів.	6	розповідь-пояснення	Тестовий контроль

2	Зміни ендометрію при прийомі гормональних препаратів і застосуванні внутриматкових контрацептивів.	6	бесіда	Тестовий контроль
3	Патогістологічні зміни в нирках при гострій і хронічній нирковій недостатності.	6	розповідь-пояснення, бесіда	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
4	Морфологічна характеристика основних форм патології ниркових трансплантатів.	6	розповідь-пояснення	Тестовий контроль
5	Патогістологічна характеристика внутридуктальних біліостазів і внутрішньоклітинних холестазів при жовтяниці.	6	бесіда	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
6	Патогістологічні зміни в печінці, які обумовлені прийомом алкоголю і лікарських препаратів.	6	розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль
7	Доброякісні пухлини шкіри: сириногоаденома, гідраденома, трихоепітеліома. Рак потових і сальних залоз, рак волосяних фолікулів.	6	розповідь-пояснення	Тестовий контроль
8	Доброякісні і злоякісні пухлини порожнини носа та придаткових пазух.	6	бесіда	Тестовий контроль
9	Пухлини острівцевого апарату підшлункової залози, апудоми. Рак підшлункової залози.	7	розповідь-пояснення, бесіда	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуацій-

				них і практичних завдань
10	Пухлини нирок у дітей: нефробластома (пухлина Вільмса).	8	розповідь-пояснення	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
11	Пухлини яєчників: серозна цистаденома, муцинозна цистаденома, текома. Рак яєчників. Пухлини яєчка: семінома.	8	бесіда	Тестовий контроль
12	Мезенхімальні пухлини матки.	8	розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль
13	Гістологічна діагностика пухлин вегетативної і периферійної нервової системи.	8	розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль
	Разом	87		

3. ПОЛІТИКА ТА ЦІННОСТІ ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачами вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачам вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- дотримання академічної доброчесності,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується

зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-здобувач вищої освіти», «здобувач вищої освіти-здобувач вищої освіти», «здобувач вищої освіти-група здобувачів вищої освіти».

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра клінічної лабораторної діагностики підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.

Організація інклюзивного навчання в закладах вищої освіти здійснюється згідно з наказом ХНМУ № 203 від 22.06.2018 «Про затвердження порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) ХНМУ.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни (активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи).

Протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- систематично відвідувати практичні заняття та лекції;
- вести конспекти практичних занять;
- приймати активну участь у роботі на заняттях;
- виконувати семестрові завдання.

Заохочення та стягнення.

Додаткові бали за досягнення у науковій, науково-технічній, громадській та спортивній

діяльності призначаються здобувачам вищої освіти за такі досягнення в семестрі.

Техніка безпеки.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці, заходи щодо попередження розповсюдження Covid-19 шляхом проведення відповідного інструктажу.

Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін.

Силабус навчальної дисципліни оновлюється щорічно в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення силабусу можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- ініціатива роботодавців;
- результати оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування здобувачів вищої освіти про враження від вивчення навчальної дисципліни.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності студента та оцінки диференційованого заліку, які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок.

Оцінювання навчальної діяльності здобувача вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, враховуючи рівень підготовки до заняття під час самостійної роботи студента, виконання практичної частини роботи, оформлення протоколу практичного заняття, а також якості виконання індивідуального завдання. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та засвоєння практичних навичок.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Засвоєння кожної теми контролюється на практичних заняттях. Успішність здобувача вищої освіти оцінюється традиційними оцінками "5", "4", "3", "2".

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів вищої освіти, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при складанні заліку.

Формою підсумкового контролю дисципліни є іспит, який проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни.

Допуск до іспиту визначається у балах ПНД, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до - 80 балів. Оцінка з дисципліни є сума балів за поточної навчальної діяльності студентів (ПНД) та іспиту у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає національній шкалі та шкалі ECTS .

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» (таблиця 1,2)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Проведення та оцінювання ДЗ.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожну відповідь студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожну практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Оцінка з дисципліни

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час іспиту.

Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту становить min – 120 до max – 200.

Технологія оцінювання дисципліни.

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання).

Відпрацювання пропущених занять з будь-яких причин є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від джерел фінансування навчання.

Заняття, що були пропущені з поважних причин відпрацьовуються безкоштовно.

Відпрацювання пропущених занять впродовж одного місяця після їх пропуску, здійснюються без дозволу декана (заступника декана) та без здійснення оплати, незалежно від причин пропуску, науково-педагогічному працівнику відповідної кафедри у вільний від занять час щоденно, крім неділі.

Незалежно від причин пропусків, студенти зобов'язані відпрацювати пропущені заняття до початку екзаменаційної сесії, крім випадків надання індивідуального графіку в установленому в Університеті порядку.

Безкоштовному відпрацюванню підлягають усі види навчальних занять (крім консультації), на яких студент не був присутній з поважної причини;

Відпрацювання пропуску лекцій проводиться виключно шляхом підготовки до захисту (співбесіда з лектором) реферату за темою лекції. Реферат повинен мати таку структуру: титульна сторінка, план, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

Подання реферату здійснюється викладачу академічної групи, який перевіряє дотримання вимог до його написання та передає на розгляд завідувачу кафедри або лектору. Завідувач кафедри або лектор призначає термін захисту реферату, але не пізніше ніж один тиждень з моменту подання реферату викладачеві.

За дозволом завідувача кафедри допускається підготовка реферату у електронному вигляді з наступним його захистом у загальному порядку.

Відпрацювання практичних, лабораторних, семінарських занять здійснюється черговому НПП кафедри.

Відмітка про відпрацювання заноситься НПП кафедри до журналу обліку відпрацювань пропущених занять (Ф. У-04). Позитивна оцінка про відпрацювання заноситься до журналу обліку роботи академічної групи (Ф. У-5.01.2.Б).

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти на навчальному занятті, є обов'язковим. Відпрацювання отриманої здобувачем вищої освіти при поточному контролі незадовільної оцінки здійснюється безкоштовно.

Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), отриманої на іспиті у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Принципи організації роботи патологоанатомічної лабораторії.
2. Патогістологічна діагностика хвороб шлунково-кишкового тракту.
3. Патогістологічна діагностика хронічного гастриту.
4. Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.
5. Патогістологічна діагностика хвороб кишки.
6. Патогістологічна діагностика захворювань репродуктивної системи.
7. Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.
8. Патогістологічна діагностика захворювань молочної і передміхурової залоз.
9. Патогістологічна діагностика захворювань нирок.
10. Патогістологічна діагностика захворювань печінки.
11. Розділ дисципліни 2
12. Гістологічна діагностика пухлин м'яких тканин.
13. Гістологічна діагностика пухлин кісткової, хрящової тканин.
14. Гістологічна діагностика пухлин шкіри.
15. Гістологічна діагностика пухлин щелепно-лицевої ділянки, шиї, пухлин легенів.
16. Гістологічна діагностика пухлин травного каналу.
17. Гістологічна діагностика пухлин сечової, статевої систем.
18. Пухлини молочної і щитовидної залоз.
19. Пухлини системи крові.
20. Регіонарні пухлинні захворювання лімфатичної тканини.
21. Гістологічна діагностика пухлин центральної нерв. системи.
22. Пухлинні клітини аденокарциноми передміхурової залози продукують характерний маркер, який можна виявити за допомогою імуногістохімічного дослідження. Який маркер виявляють?
23. Діагностика пухлин мезенхімального походження складна, що пов'язане з різноманіттям гісто- та морфогенезу. Які імуногістохімічні маркери найчастіше використовуються при ідентифікації пухлин м'яких тканин?
24. При гістологічному дослідженні пухлини молочної залози у хворої А. виявлено пласт округлих епітеліальних клітин, які щільно контактують одна з одною та не інфільтрують строму. Ядра клітин мають майже однакову структуру, а мітотична активність клітин незначна. Визначте вид пухлини молочної залози.
25. Для діагностики пухлин м'яких тканин застосовують різні методи. Які з них є найбільш інформативними?
26. Яка структура шкіри уражується меланомою при III рівні інвазії за Кларком?
27. Визначте, як називається сучасний метод виявлення точної локалізації клітинного або тканинного антигену за допомогою антитіл, до яких приєднують флуоресцентний маркер?
28. У хворої діагностовано рак шийки матки (піхвової поверхні). З якого епітелію, найвірогідніше, розвинулась пухлина?
29. У хворої діагностовано аденокарциному, котра має структуру, подібну до аденоми. Які гістологічні ознаки дозволяють відрізнити її від доброякісної пухлини?
30. Вивчення біопсійного матеріалу шлунка показало наявність келихоподібних клітин, що межують з ентероцитами, які не секретують слиз. Глибокі відділи ямок подібні до кишкових крипт, які містять клітини Панета. Ознакою якого передракового процесу є дана мікроскопічна картина?
31. При гістологічному дослідженні пухлини сечового міхура встановлено, що вона має сосочкову будову. Спостерігаються порушення базальної мембрани і інфільтрація

пухлинними клітинами власного шару слизової оболонки, виражений клітинний атипізм, багаторядність, повна або часткова втрата полярності, наявність патологічних форм мітозів. Який Ваш діагноз?

32. Дія якого мікроскопу заснована на принципі сканування електронним мікрозондом досліджуваного об'єкту?

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Шлопов В.Г. Патологічна анатомія. – Вінниця: Нова книга. 2004. – 768 с.
2. Морфологічна діагностика аутоімунного тиреоїдиту і раку щитовидної залози та їх поєднання. Методичні рекомендації.//В.О.Туманський, Ю.В.Мартовицька//. – Київ, 2004. – 41 с.
3. Струков А.І., Серов В.В. Патологічна анатомія / Пер. з російської мови 4-го вид., стереотипне. – Х.: Факт, 2000. – 864 с.
4. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І. Організація роботи та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в лабораторно-діагностичних установах різного профілю , навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с.
5. Волковой В.А., Кононенко Н.М., Гнатюк В.В., Березнякова А.І., Тюпка Т.І., Шевцов І.І., Крижна С.І. Патологічна анатомія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. - Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2013. - 392.
6. Young DS, editor. Effects of preanalytical variables on clinical laboratory tests. Washington, DC: AACC Press, 2007.
7. Barbara J. Bain. Blood Cells: A Practical Guide, 5 th Edition, Oxford: WileyBlackwell, 2015, 504 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Репозитарій Харківського національного медичного університету <https://repo.knmu.edu.ua/home>
2. Наукової бібліотеки ХНМУ <https://libr.knmu.edu.ua>